

SLOVENSKI NAROD.

Inhača vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrst leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrst leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrst leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština zaščita.

Za oznanila plačuje se od štiristopet-vrst po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolje frankirati. — Rokopisi se ne vrčajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Skrbimo za industrijo.

(Dopis.)

I.

V vseh krogih, zlasti pa v trgovskih je našlo najboljši utis, da je naš deželnih zbor se lotil inicijative glede pospeševanja industrije v naši krovini, tembolj, ker je naša kronovina v tem oziru precej zaostala za drugimi, dasi ima precej še neporabljenih prirodnih zakladov, lesa, premoga, rudnin in tudi vodnih sil.

Dežela bi imela gotovo veliko korist, ako bi se pospeševalo snavanje industrijskih podjetij na ta način, da bi se industrijalci drugih krovini opozarjali na kranjske prirodne zaklade, na majhno oddaljenost od Trsta, Reke in od prekomorskih eksportnih trgovščic, in da bi se posredovalo mej lastniki primernih objektov, neporabljenih vodnih sil itd. itd., ter mej reflektanti.

V tem oziru bi bila v prvi vrsti poklicana trgovinska in obrtniška zbornica ljubljanska. Njej bi se lahko poverila patronacija nad deželnim uradom za pospeševanje industrije, kateri urad se ustanovi po nasvetu posl. Lenarčiča. Trgovinska zbornica bi lahko napravila zapisek o primernih objektih, kateri so na prodaj, in posredovala mej prodajalci in reflektanti.

Dobro bi pa tudi bilo, če bi se ustanovil nekak „sovjet“, v katerem bi bilo kakih šest sposobnih mož, mej temi jeden veletržec z manufakturnim blagom, jeden veletržec s specerijskim, jeden veletržec z železo in jeden veletržec z norimberškim blagom. Naj ta svoj nasvet nekoliko utemeljimo.

Kranjska dežela je pred vsem agrikulturna dežela. Poleg kmetijstva uspeva še najbolje domača obrtnost. Ta je v naši deželi jako raznovrstna in zelo razširjena in jej je posvečevati posebno pozornost. Prav za pospeševanje domače obrtnosti morejo naši trgovci z norimberškim in manufakturnim blagom in z železino jako mnogo storiti, ker poznajo razmere drugod in pri nas ter imajo mnogo in važnih zvez. Tudi trgovci s specerijskim blagom imajo zvez z izdelovalci jestvin in zamorejo mnogo storiti za pospeševanje industrije v naši deželi.

Ljeteck.

Léha in Ksjutka.

(Priovedka Kota Murlyke. Prevod J. J. Kogej.)

(Dalje.)

III.

On zares ni bil slab človek, toda skrajno nagel in občutljiv, kakor tudi njegov brat. Oba sta gledala za „splošni blagor“ po svojem. Ivan ga je smatral najvišim in pred vsem drugim, Aleksej je pa mislil, da ta je že sam ob sebi, a žep je prva stvar.

— Ako se preskrbi svoj žep, je govoril, potem bo tudi splošni blagor preskrbljen ... Ako bodeš sam revščino trpel, potem še druge za seboj potegneš ... kakor na pr. moj neumni brat Ivan.

Drugi dan pri volitvah se je preprije mej bratoma iznova unel, tako da so jih morali občani ločiti in tolažiti.

Pričkali in prepirali so se, da so bili kar zagrljeni, a izvolili so vender-le „Mikityča“.

— Takó bode mirneje in pravičneje ... so govorili.

Minil je peti teden, a v ponedeljek šestega tedna se je nekoliko prehladila žena Alekseja Ste-

Pred nekaj desetletji se je prav iz te stroke sprožila misel, katera je imela lep uspeh.

Glede tekstilne industrije bodo lahko naši veliki trgovci z manufakturnim blagom mnogo storili.

Ako bi se dobil poucen in komercijalno izobražen mož, kateri bi z osebno intervencijo, s prospekti in brošurami opozarjal na razmere v deželi, tako bi se po naši sodbi storil korak, čigar lepe uspehe bi videli že v nekaterih letih, dočim bi pri tem narejene izkušnje — in izkušnja je najboljša učiteljica — pokazale, v katerem oziru in kako se da kaj zboljšati v dosegu rečenega smotra.

Nadejamo se, da bodo merodajni krogci naš nasvet blaghotno uvaževali.

Državni zbor.

Na Dunaju, 14. aprila.

Zbornica se je danes sešla prvikrat po velikočnih praznikih in najbrž na svoje zadnje zasedanje. Poslanci so nekam melanholični, prav kakor da gledajo z nekim strahom v bodočnost, zlasti levičari so kaj nervozni.

Prva seja je dala priliko dosti živahnih razpravi. Po prečitanji cele vrste interpelacij se je namreč začelo prvo branje vladne predloga glede podprtavljanja severozapadne železnice in južno-severnonemške zvezne železnice.

Mlaudečeh dr. Kajzl je izrekel nadejo, da je današnje prvo branje te predloga tudi zadnje. Dovolj značilno je, da se ni oglasil ni jeden zagovornik te predloga. Sploh se je pa čuditi, da se vlada s tako predlogom na dan upa. Po jasnih določbah koncesije nimajo delničarji severozapadne železnice tirjati rente več kot 8 gld. 11 kr. za vsako delnico, vlada pa jim hoče dati rento 12 gl., torej na leto 700 000 gl. več, nego jim gre. Darevati jim torej hoče kapital 17.5 milijona gld., to ogromno sveto hoče v korist zasebnim špekulantom proč vreči.

Posl. dr. Schlesinger je imenoval vladno predlogo monstrum in dokaz, da ministerstvo postopa brezvestno. Vlada, kateri je količaj za interes ljudstva, bi se nikdar ne upala, predložiti zbornici take predloge. Železniški minister ne pozna živodajskih financirjev sploh niti žida Taussiga, razupitega

panča, Avdotija Ivanovna. Bil je močan in mrzel veter, — ogrnila je močev kaftan in tekla k tovarišici zaradi neke malovredne reči. Tja je tekla prav naglo, a semkaj je veter naspreti bril, pa še z dejem in snegom, da so se jej kar noge šibile. Isti večer se je ulegla. Babica in dekla Matrena sta jo drgnili z redkvijo in soljo. Spravili sta jo v posteljo. Toda to zdravilo ni pomagalo. Po noči se je začela Avdotija mešati in drugi dan je bila že popolnem nezavedna. Aleksej Stepanč je šel v mesto po zdravnika, a ta ni utegnil priti. Bolnica se je vzdržala še štiri dni. Aleksej Stepanč se je obrnil k tamošnji sveti podobi, a tudi to sredstvo ni pomagalo, in konec tedna je Avdotija Ivanovna izročila Bogu dušo.

To je bilo prvo gorje, katero je zadelo Alekseja Stepanča. Ko je zgodaj izgubil skoro vse otroke, delil je to svoje gorje z ženo. On jo je govorjal in tolazil, a ona ga je bodrila, in skupno sta si lajšala gorje. Smrt žene mu je jasno pokazala, da smo vsi pod Bogom, — in on kakor da se je vzbudil od vsakdanjega življenja, njega zmešnjav, skrbij in računov. Tedaj je stopil v zapuščeni družini na prvo mesto Léha. Babica je začela še bolj skrbiti za njega, — pa tudi Alekseja Stepanča

financirja, kateri se bavi zlasti z železnicami. Ministrski uradniki ne razumejo dosti in tako jih je mogel Taussig pridobiti za svoje namene. Vladne predloge ne more noben pošten človek vzprejeti.

Posl. dr. Gross se je izrekel zoper predloga, ker določa delničarjem rento, katera je večja nego dosedanja dividenda, in jim torej poveča kapital. Zato bi bilo bolje, da se opusti namera, podržavati to progo, in se misli na zgradbo druge proge v Trst. Zgodovina avstrijskih železnic ima mnogo žalostnih poglavij, katera pripovedujejo o lahkomiselnem izdajanju državnih interesov, o prodaji železnic tujim družbam, o sleparstvih in čudnih podržavljenjih. Če se vzprejme ta predloga, se pomnoži zgodovina železnic za jedno prezalestno poglavje.

Posl. dr. Steinwender je očital vladu, da je meseca septembra drugače govorila glede podprtavljanja te proge, nego govoril v svoji predlogi sedaj. Zakaj se je izneverila tedanjim svojim načelom. Brezvestno postopanje pri železniških vprašanjih je sramota za našo državo.

Železniški minister Guttenberg je izjavil, da bode v odseku meritorno odgovarjal in je priporočal, naj se predloga odkaže odseku.

Posl. dr. Lueger je rekel, da se ta predloga sploh ne da zboljšati. Ko se je izvedelo za to pogodbe, so gotovi listi razgrajali, kakor razgrajajo zverina v kaki menažeriji, predno dobe hrano. Tudi zdaj se je čulo neko razgrajanje, a ne več tako silno, kakor prej. Krmiljenje se je torej že začelo. V Avstriji se porabi vsaka prilika v to, da se tistim kaj nakloni, ki imajo že itak vsega dovolj. Če se hoče siromašnim vdovam zagotoviti neka pokojnina, se porabi prilika, da se vdovam ministrov zagotovi 5000 gld. pokojnine, in če se hoče kaka železnica podprtaviti, se da delničarjem kolosalna odškodnina. Neumevno je, kako se drznejo ministri, predložiti zbornici tak načrt. Ministri, ki so to storili, sploh niso sposobni, varovati avstrijske interese. Taussig je navaden žid in ne more imeti sam toliko upliva, da izposluje tako pogodbo. Govori se, da je severozapadna železnica v zvezi z Bodenkreditbanko. Pri tej gospodarjo razne ekselence, bivši ministri in sekcijski načelniki. Če se vlada tej družbi ne more ustavljati, potem naj priznajo ministri, da so Taus-

je vleklo z vsem srcem k temu jedinčku, ki mu je ostal v družini, kakor v spomin na ljubljeno Avdotijo Ivanovno. Pri pogledu na Léha je Alekseja Stepanča kaker zboldio v srce, in bil je z njim posebno mehak in laskav.

„Siročica Božja!“ misli je drugi dan po pogrebu žene, sedeč z Lého na klopi in pregleduje njegove zmrščene lase.

A Léha je pogledal na nj tako žalostno in resno in rekel tiho — tiho, skrivnostno:

— Mamka aja-ti taja! — In vzdahnil je globoko-globoko, nikakor ne po otročje.

Pri pogrebu je videl v cerkvi Alekseja Stepanča od daleč tudi brata, videl, kako se je poslavljalo od pokojnice. Hotel je iti k njemu, a ustavl se je. Prizor na bratovem dvorišču je živo stopil v njegov spomin, in srce se mu je ohladilo.

„Imenoval se je pač moj brat ... je pomislil, — a skoro da me je po glavi izpodil od sebe — capa umazana!“ In srd je vrgel iz njegovega srca vso bratsko ljubezen in prijateljstvo.

In spomnil se je s hudočljnostjo, kako je spodil od sebe Akulino Jakovlevno, ko je prišla s Ksjutko k njemu drugi dan po volitvi, — spodil tudi skoro da po glavi.

sigovi in ne cesarjevi služabniki. Na očitanje, da hoče vlada oškodovati državo za okroglih 30 milijonov, ni minister niti besedice odgovoril. To je sramota, če minister tako očitanje mirno posluša. Za kmete, obrtnike in uradnike nima finančni minister denarja, tu pa hoče 30 milijonov proč vreči. Zbornica mora vladno predlogo odkazati odsek, a glasovanje naj pokaže, da jo vsa zbornica obsoja.

Posl. dr. Menger je dokazoval, da vladna predloga ni opremljena s potrebnimi podatki in da zbornica ravna le pravilno, če jo odkloni. S takimi predlogami, naj vlada več ne pride v zbornico, ker to škoduje ugledu parlementa. Toliko spoštovanja kakor od vsakega človeka, zahteva parlament tudi od zbornice.

Pri glasovanju se je predloga odkazala železniškemu odseku.

Prihodnja seja bo jutri.

V Ljubljani, 15. aprila.

Deželnozborske volitve na Moravskem. V moravskem deželnem zboru imajo Nemci večino, dasi so tri četrtine prebivalstva slovanske. Za to večino se imajo zahvaliti kompromisu, ki se je bil po posredovanju vlade ob svojem času sklenil med srednjim in liberalno strankom v moravskem veleposestvu. Letos se pa govori, da se od neke strani upliva na srednjo stranko, da bi se iz njeni lejkomskega veleposestva volilo tudi nekaj Čehov v dež. zbor. Nemci bi večino vsled tega še vedno ohranili, a ne bila bi več tako močna in Čehi bi imeli nekaj upanja, da se bodo v deželcem zboru vsaj na nekatere njih želje oziralo. Dunajski protisemitski listi pa že zaradi tega napadajo nemške veleposestnike na Moravskem, češ, da misijo izdati nemštvo. Res čudni so ti ljudje, na jedni strani se tako potegajojo za pravice krščanskega ljudstva, na drugi strani bi pa krščanske Slovane najraje kar ugonobili. Če bodo tako postopali, ne bodo nikdar zbrali vseh avstrijskih narodov pod svojo zastavo.

Na Ogerskem se snuje nova konservativna stranka, ki se bodo imenovala konservativno-narodna stranka. Ta stranka poskusi baje že svojo srečo pri prihodnjih volitvah na Ogerskem. Množim ogerskim konservativnim plemenitašem ljudska stranka ne ugaja. Zdi se jim, da je na jedni strani preveč se udata socijalizmu, na drugi strani se pa preveč brati z nemajarskimi narodnostmi. Ti hočejo stranko, ki ne bode okružena z nobenimi novodobnimi socialističnimi idejami, in ki bodo stala na odločno madjarsko-narodnem stališču. Uspehov tako stranka ne bodo dosegla. Njene prebivalstvo se zanje sploh ne bude ogrelo. Pri Madjarih samih se pa tudi dosti storiti ne da, ker so skoro vse že v liberalnem taboru ali pa v taboru katere skrajno opozicijske stranke. Liberalizmu bi mogla do živega jedino stranka, ki bi se opirala na vse narodnosti. Razkola meje konservativnimi življimi pa pač ne bodo nikdo bolj vesel, kakor vlada sama.

Francija in Turčija. Ker ste Francija in Rusija sedaj najboljši prijatelji Turčije, je francoski vladi jako neljubo, da v Parizu biva več sultana sovražnih Mladotnikov. Ti Turki namreč se stavljajo razne pustarske oklice in jih pošiljajo v Turčijo. V Carigradu bi vsled tega utegnili misli, da Francija podpira te nasproteke sultauove. Da

— Poberi sa! Poberi se z Bogom! je zakričal na njo. — In ne poznav več nij moje hiše, nij moga dverišča ... Ker je moj brat mene zatajil, zatajujem tudi jaz njega ... in vse njegove naslednike.

Akulins Jakovljeva je odšla užaljena — tekla po cesti k botri Saveljevni in pripovedovala jej vse, ohladila si srce.

— Kakor zverina, pravi, — se je spravil na me ... Poberi se ven! kriči ... Zatajujem brata, pravi, in vse njegove naslednike ... Sedaj pa ne pojdem več! ... Nikdar v življenju več ne pojdem k njemu ... Bog ž njim! ...

Toda k pogrebu je vendarle šla v cerkev — poslovit se od pokojnice.

IV.

Od bolezni Avdotije Ivanovne semkaj so nastopili hudi časi za Léha. Neprestano je silil k mamici in Ksjetki. A mamica je ležala v grobu, k Ksjetki siliti mu pa oče ni pustil.

— Molči! ... In ne črhnit je zakričal na njo, — drugače te vržem na ulico, da te volkovki snedó.

Toda Léha je babica preveč razvadila, da bi poslušal ta ukaz. Z obupnim jokom in krikom je

bi se izselili, je francoska policija jih te dni pozvala, naj ostavijo Francijo in je vsakemu ponudila 1000 frankov za potnino. Najbrž ti Turki sedaj pojdejo v London, kjer jih bodo pač gostoljubno vzprejeli, kajti Anglija nikakor ni sedaj naklonjena Turkom. Iz Londona bodo še ložje nadaljevali svoje delo, kakor iz Pariza. Seveda Turčija bodo vzlic temu Franciji hvaležna, da ne daje več zavetja sultanovim nasprotnikom.

Proti krščanskim socialistom se začenja hud boj v Nemčiji. Od tu so krščanski socialisti največ protestantje, ki se pa v socijalnih in gospodarskih vprašanjih ujemajo skoraj popolnoma z duajske socialisti. Znani konservativni baron Stumm je na nekem shodu se izrekel, da je to gibanje nevarnejše nego socialistična demokracija. Če cerkev ne zatre za časa tega protimonarhističnega in protikrščanskega gibanja, bodo deželna cerkev sama propala. Tudi cesar izrekel je v nekem telegramu baronu Stummu, da se popolnoma ujema z njegovim mnenjem. Iz tega smemo sklepati, da se začne v kratkem teda borba proti krščanskim socialistom. Krščanski socialisti so v Nemčiji kakor v Avstriji provzročili konservativci, a sedaj jim raste čez glavo. Dokler so krščanski socialisti zabavljali le proti židovskemu kapitalu, je bilo vse dobro, a ko so pa začeli tudi se zaganjati v bogate veleposestnike, ki tudi ljudstvo izsesavajo, je pa ogenj v strehi in kličejo cerkev in državo na pomoč.

Trikipis. V Činnesu je umrl te dni grški državljan Harilaos Trikipis. Bil je sin pesnika, zgodovinarja in državnika Spiridiona Trikipisa. Rojen je bil 1832. leta v Nauplici. Ko je končal pravoslovne študije v Londonu in Parizu, vstopil je bil v diplomatsko službo in postal grški zastopnik v Londonu. Po ustaji 1862. leta je bil odpisan v narodni zbor kot zastopnik Grkov živejih v Angliji. 1865. leta je on sklenil v Londonu pogodbo zaradi odstopa Jonskih otokov. Dve leti pozneje je postal minister unanjih stvari in 1875. leta ministerski predsednik. S tistega časa je bil večkrat ministerski predsednik. Nekaj časa sta se z Delyanisom kar vrstila. Zadnje njegovo ministrovanje je bilo jako nesrečno, prišlo je do finančnega poloma. Vsled tega je moral odstopiti lani dan 22. marca. Tega poloma pa ni sam on kriv, temveč vse grške vlade poslednjih desetletij, ki so lahkomisljeno delale dogovore in se vedno domisljale, kako veliko ulogo so poklicani Grki izratli v orientu in vsled tega ogromno svoto potrosile za svojo ničvredno vojsko.

Vstaja na Kubi. Iz Zjedinjenih držav odpeljala se je te dni jeda ladja z vojaškimi prostovoljci na Kubo, druga pa palje orožja. Če se tema ladijama posreči ljudi in orožje izkrcati, bodo vstaši zopet ložje nadaljevali boj. Španci imajo vedno manj upanja, da bi mogli ukrotiti Kubance. Vsled vojne je na Kubi popolnoma pranehala izdelava sladkorja. Nekatere tovarne so vstaši porušili, druge pa nimajo kaj delati, ker so vstaši pokončali vse nasade sladornega trsja. Na kako redno pobiranje davka na Kubi pri tach razmerah niti mislišti ni. Pač pa Kubanci plačujejo neki davek vstaški vladi, nekateri radi, drugi prisiljeni, da jim hiš ne požgo. Vladne čete so tako prelabe, da bi mogle varovati vasi proti vstašem, vsaj še mest ne morejo. Če pa

zahteval brezpogojno, da naj ga nesó k Ksjetki. S težavo se je posrečilo babici, da ga je potolažila.

Ko je mati umirala — bil je miren, kakor da je razumel, da se godi nekaj nenavadnega in resnega. Toda tretji dan po pogrebu je iznova začel kričati in rijočeti. Naposled ni več mogel trpeti, prikel je Léha in neglede na protest babice našeškal ga z vso silo razdražene kmetske roke. Léha je utihnil in napihlil se.

Je li uplivala ta stroga kazan na njegovo psihiko, ali je pretresla njegove možgane — Léha je kakor izgubil jezik in glas. Kar nič več ga ni bilo slišati. Molčé je sedel v oglu po cele ure. Zavrgel je vse igrače, katere mu je dajala babica, in niti odgovarjal ni na njen vprašanja in laskanja.

Zadnje dni pred Veliko nočjo — so pozabili na njo. Pozabila je celo babica, pogrezivši se v počenje kolačev in krašenje jajce. Samo v soboto zvečer se je spomnila na njo in dala mu zlato jajce.

— S tem jajčkom, je dejala, — pozdravi jutri očko ... Reci mu: Krist je ustal, tata! ... in daj mu to jajčice. A on ti da drugo ... tudi zlato, svetlo, vse pisano — prekrasno ... in poreče: „istinito je ustal!“

Léha je vzel jajce in je skril pod zglavje.

Spanci zgube Kubo, pride pa doma do velikega finančnega poloma, kateremu pa utegne slediti revolucija. Republičanska stranka je močna v deželi, če tudi se pri volitvah to pokazati ne more.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. aprila.

— (Obletnica potresne katastrofe.) Sinoč je minilo leto, kar je vsem nepozabna nesreča zadevala prijazno našo Ljubljano. V noči od dne 14. na dan 15. aprila lanskega leta je potres rušil naše mesto, podiral hiše in provzročil nepopisan strah in morečo grozo. Škoda, katero je naredil potres, je ogromna in še dolgo vrsto let bode vsled nje trpalo prebivalstvo. Kranjski Slovenci pa nismo sentimentalni. Prebivalstvo se je pomirilo in se energično lotilo popravljanja in grajenja. Tudi zemlja se je pomirila. Ničesar več se ni batil in tako utegne Ljubljana sčasoma prenovljena in pomlajena vstati izpod ruševin. Če pa se spominjam lanske potresne noči, se moramo hvaležno spomniti tudi vseh tistih, ki so nam v veliki nesreči človekoljubno prihitali na pomoč in omogočili, da si Ljubljana pomore.

— (Prazen izgovor.) Na volilni shod minolo nedeljo se Slovenčevi niso upali priti. Že pri volilnem shodu, kateri se je priredil pred deželnozborskimi volitvami, je nasprotniška stranka spoznala, da nima mej volilci nikake zaslombe. Takrat je prišlo skoraj vse na shod, kar prisega na klerikalni evangelij, a koliko je bilo teh katoličkih junakov? Pečica! To spoznanje je vodilo Slovenčeve, ko so sklenili, da na volilni shod v nedeljo ne pridejo. Durij jim ni nihče zapiral, kakor trdi „Slovenec“, vsak bi bil lahko prišel, kdor bi bil hotel. Sicer pa bodo volitve pokazale „pravo javno mnenje v Ljubljani“.

— (Katoliško!) „Slovenec“ trdi sinoči, da je „Dramatično društvo“ iz društvene blagajnice priredilo pevkov ovacije. Piše namreč „ker ima društvena blagajnica denar za „Blumenregne“ pevkam — zakaj bi ga ne imela za slovanske prevode“. Ta trditev je ravno tako neresnična, kakor je bila neresnična in zlobna svoječasna trditev nekega druga slovenskega lista, da se je jeden član intendance na društvene troške peljal na Dunaj. „Blumenregne“ so prirejali vedno izven društva stojecih krogov in je društvo le dvakrat nekima tujima gostroma kupilo po jeden venec, to pa v sili, ker se iz občinstva ni bilo nič poskrbalo. Kar se je sicer priredilo ovacij, so jih plačali zasebniki iz svojega žepa. Takisto poštena je bila trditev nekega drugega lista, da se je jeden član intendance na društvene troške peljal na Dunaj. Kamorkoli so se doslej peljali člani intendance v gledaliških zadevah, bodisi v Zagreb v Prago ali na Danaj, vselej je vsak vsi troški plačal iz svojega, dasi je potoval jedino v interesu gledališča. Da bi kdo kar čez stotak žrtvoval za korist gledališča, to ljudem izvestne kategorije seveda ne gre v glavo. Od takih infamostij se more človek le s studom odvračati.

— (Koncert „Glasbene Matice“). Včeraj se je pokazalo, koliko simpatij in ugleda si je pridobil „Glasbena Matica“ po dunajskih koncertih. Priznajmo odkrito: Do dunajskih uspehov so le ožji

— Glej, da je ne zmečkaš ... je dejala babica. — Ono se tudi zmečka ... Jutri pa pozdravi z njim tato ... Si razumel?

Toda Léha ni ničesar odgovoril, in babica se je zopet obrnila k svojim kolačem. Še debelo uro se je ukvarjala z njimi. Potem se je začela odpravljati k zornici — in vedno mislila: „Komu pustim sedaj Léha? Matere, Avdotije Ivanovne, ni, večna luč naj je sveti, umrla je golobičica. Tedna in štirih dnjih do Velike noči ni dočakala. Ako bi jo doživel, šla bi naravnost v nebeško kraljestvo ... Nebeška vrata bi bila odprta ... a sedaj, Bog ve, kod leta njenja dušica.“

In šla je k Léhinej postelji, misleč: prekrižam golobička, saj spi ... dete Božje ...

Toda postelja je bila prazna, na njej ni bilo Léhe ...

Sklicala je Tatijano, a tudi Tatijana ni vedela in ni videla, kje je Léha.

Preiskali so vso hišo, a Léha ni bilo nikjer.

Ko je to izvedel Aleksej Stepanyč, — bil je ves iz sebe. Metal se je kakor zmešan po vsej hiši. Prešarili so vse shrambe in izbe, toda Léha je izginil, kakor kafra v vodi.

(Konec prih.)

krogi znali ceniti vrline pevskega zborna „Glasbene Matice“ in njega vodje g. Hubada, širši sloji pa kar niso mogli verjeti, da bi imeli v svoji sredi pevski zbor, kateri bi mogel stopiti pred vsako občinstvo in kateremu se ni ustrašiti nobene kritike, budi še tako stroga, razvajena in prenasičena. Slovenci smo že taki, da sami ne cenimo tega, kar imamo, po resnični vrednosti, da sami sebi in svojim močem ne zaupamo. Dunajski koncerti šele so vso Slovenijo prepričali, kaj je naše „Glasbene Matice“ pevski zbor in včeraj so prihiteli rodoljubi z raznih krajev, da izrazijo svoja čutila za „Glasbeno Matico“, da se osebno prepričajo, kako pravična in opravljena je bila slava, katero je dunajska kritika pela zboru, vodji Hubadu in slovenski narodni pesmi. Ribniška dolina je poslala s posebnim vlakom najboljše svoje može in celo vrsto dražestnih gospodičin in lepih dam. Že prešnji vzprejem na kolodvoru je izletnikom pričal, kako se je njih prihoda ovesnila Ljubljana. Izrazila sta jim to g. Ravnhar in gospa dr. Jenkova z iskrenimi besedami. V imenu izletnikov se je bil zahvalil g. notar Gruntar reksi: Prišli smo v obilnem številu k Vam, da Vam izrečemo srčno svojo zahvalo, da Vam pokažemo dejanski, kako smo Vam hvaležni, da ste v prestolnem mestu slovenski pesmi pridobili veljavno. Pripeljala nas je pa trdi želja, slišati v umetno ubranih zborih Vaših mile naše slovenske pesmi, katere naj bi nam vedao blažile naša srca! Vi ste delavni in zaradi tega složni. Dal Bog, da bi Vas vsi slovenski stanovi posnemali, da se prikaže naši domovini lepša hodočnost. Živela „Glasbena Matica“. Živahui Živoklici so pričali, da so besede notarja g. Gruntarja bile izraz čutil vseh izletnikov. In te simpatije, katere so pripeljale ribniško-velikolaške dame in gospode h koncertu, so se tudi jasno in srčno izrazile v Sokolovi dvorani. Fizijognomija včerajšnjega občinstva je bila vsa drugačna, nego pri drugih koncertih. Ljubljanskega občinstva je bilo jako malo; malekdo je bil tako srečen, da je dobil vstopnico. Zunanji gostje so zasedli skoro vse prostore. Ko je nastopila gospa dr. Jenkova na čelu ženskemu zboru, zaorili so Živoklici in ti so postali uprav fonečni, ko se je pokazal voda gospod Hubad, katerega je občinstvo po vsaki tečki tako srčno aklamiralo, kakor da mu s poskjanjem in Slava klici ni hotelo samo izraziti svojega priznanja, nego ga tudi slaviti kot vojskovedjo, ki je na čelu svojega zborna zmagoval priboril sebi, pevcem in vsemu narodu spoštovanje in ugled v cesarski prestolici. V umetniškem oziru je bil koncert dovršeno lep. Govorili smo že večkrat o njem, torej ni treba, da bi danes ponavljali, kar smo že o drugih prilikah povedali. Dovolj je rečeno: plo se je krasno in kdo je bil sinoči prvič pri koncertu se ni mogel prečuditi glasovnemu materialu zborna, njega preciznemu petju in je pevovodjo g. Hubada občudoval ter pojmil, zakaj in s čim sta zbor in pevovodja Dunajčanom imponirala. Solo-partijo v Fibichovi romanci je pel sinoči g. J. Noll in je, akopram je partija pisana prav za prav za bas, s svojim krasnim glasom in dramatično izrazovitim prednasanjem dosegel kaj lep uspeh. Umetniški uspeh koncerta je bil tako velik, da ga ni moči popisati. Rodoljubi neljubljanski so sedaj spoznali, kaj je pevski zbor „Glasbene Matice“ in kako opravljeno je naš narod naš ponosen. Pripomnimo naj še, da so krasne narodne noše, v katerih je nastopil včeraj prvokrat v Ljubljani ženski zbor, podajale tudi onesu prav lepo, slikovito podobo. Po koncertu se je zbrala okoli dolenskih gostov v mali dvorani „Narodnega doma“ — bila je zares desti premala za vse, ki so se hoteli udeležiti večera — družba pevcev in članov „Glasbene Matice“. Mala dvorana in postranske sobe, katere je iz prijaznosti do gostov prepustila čitalnica v porabo, bile so kmalu vse prenapolnjene. Dame pevskoga zborna, vse še v narodnih nošah, so razdelile dolenskim damam male šopke v spomin. Prvi pozdrav je veljal milim gostom z Dolenske, Štajerske in Goriske, katere je pozdravil s prisrčnimi besedami načelnik moškega pevskoga zborna g. svetnik Vencajz, poudarjajoč, kako mora vsacega prijatelja slovenskega petja veseliti živo zanimanje, ki se kaže za „Glasbeno Matico“. V imenu ribniško-velikolaških gostov se je zahvalil državni poslanec g. Višnikar ter nazdravil načelniku zborna svetniku Vencajzu, poudarjajoč njegov velik trud in zasluge za uspeh koncertov „Glasbene Matice“. V daljem, krepkem govoru je proslavljal urednik

,Soče“ gosp. Gabršček lepo logo, ki voda v „Glasbene Matice“ zboru, analiziral besede Stritarjevega prologa in omenjal, da je zbor uvedel zmagostno slovensko pesem pred velikim tujim svetom. Posebno Slovenci ob periferiji vedo ceniti to zmagu, zato nazdravlja on ljubljanskemu prebivalstvu, ki je poslalo tako inpozauten pevski zbor na Dunaj. Mej prisrčnim odobravanjem je potem pozdravil gosp. notar Globočnik iz Velikih Lašč vrlega koncertnega vodjo prof. Hubada, kateremu je kot hvaležen dar udeležencev ribniško-velikolaškega vlaka izročila gospica Šuflajeva iz Velikih Lašč krasen zlat prstan z briljanti; gospa Franja Tomčeva pa je v navdušenem govoru izrazila v imenu dolenskega ženstva dnevnemu vodji zborna spoštovanje. Globoko ganjen se je profesor Hubad zahvalil za prelepovo ovacijo, katero so mu priredili res idealno navdušeni dolenski prijatelji slovenskega petja. Tajnik „Glasbene Matice“ gosp. dr. Foerster je nazdravil predstojnika dolenskega posebnega vlaka gg. notarju Gruntarju iz Ribačice in svetniku Šuflaju iz Velikih Lašč, g. Vlad. Ravnhar pa narodnemu ženstvu. Očetu polunoči začeli so odhajati mili dolenski in drugi gostje, spremljivani od ljubljanskega občinstva.

— (Občni zbor „Glasbene Matice“) bode danes zvečer v mestni dvorau po seji občinskega sveta ob 8. uri.

— (Klub slov. biciklistov „Ljubljana“) opozarja svoje člane na redni občni zbor dne 18. t. m. v „Narodnem domu“, vabeč jih k obični udeležbi.

— (Laških zidarjev) pripeljalo se je zadnji čas na stotne v Ljubljano, a dela večinoma pri tukajšnjih stavbinih mojstrib ne morejo dubiti, ker ti z ozirom na nerešeno vprašanje glede regulacijskega načrta še ne vedo, kako se bodo razvila stavbinska sezona. Zidarji, ki bi radi delali tudi za nižjo ceno, začeli so vsled tega zopet zapuščati našo mesto. Razvalne in porušene hiše povsod, kamor se pogleda, a gradnja zavira se celo od steani onih faktorjev, ki bi morali z vsemi močmi podpirati razvoj po potresu tako hudo prizadetega mesta — ali ni to čudna signatura našega položaja?

— (Nezgoda) Strežnica Marija Kopač prata je včeraj popoldne perito ob Ljubljanci poleg Obrezove hiše. Pred omenjeno hišo pa je nek hišec nakladel na voz prazno sode „Vipavske zadruge“; po naključju padejeda sod z voza, potaka se po stopnicah proti Ljubljanci ter vrže omenjeno perico v vodo. Ker je bila voda vsled dežja precej globoka, bil je položaj kritičen; vendar se je posrečilo potegniti žensko, ki je na glavi precej pobita, zopet na suho.

— (Umrl) je šolski vodja v Loškem potoku gospod Ivan Bantán, zapustišči vovo in petero nepreskrbljenih otrok. Pokojnik si je pridobil mnogo zasluga za šolo, tukajšnjo kmetijsko podružnico in za posojilnico. Bi je blaga duša in vri narodnjak. Bodil mu zemljica luhka.

— (Potres.) Kakor se nam je sinoči brzojavilo, bil je včeraj zjutraj v Novem mestu precej močan potres. Danes smo dobili poročilo, da je bil sunek, ki je imel smer od severovzhoda proti jugovzhodu, sicer kratek, a močnejši nego tani o katastrofi. Primeril sa je ob 1/4. uri zjutraj. Ljudje so se precej preplašili.

— (Organizacija davčnih uradov.) S cesarsko odločbo se je odredila nova organizacija uradniških mest pri davčnih uradih na Kranjskem. Število uradniških mest pri davkarijah se je skrilo za tri mesta davčnih adjunktov in za tri mesta davčnih praktikantov z adjuti 300 gld. Za pomočno službo pri I. instanci so se sistemizirala sledeča mesta: štiri mesta davkarjev (IX. čin razred), štiri mesta davčnih oficijalov (X. r.), štiri mesta davčnih pristavov (X. r.) in štiri mesta davčnih praktikantov z adjuti 300 gld.

— (Po Črnem vrhu — Leskovec.) Iz Krškega se nam poroča: Zdovi leskovškega farovža so že marsikaj videle in če bi znali govoriti, povedali bi marsikaj pikantnega in marsikaj tužnega. Povedali bi, kako sta se svoj čas dva „Gospoda“ preteplala zaradi lepih očij farovške kuharice, povedali bi, kako so se pri raznih volitvah obdelovali kmetje in siroma navduševali za klerikalne kandidate in pojasnili bi tudi novejšo dogodbo, katera razburja vse prebivalstvo od Krškega do Novega mesta in od tod gor do Save. Ker pa zdovi ne znajo govoriti in ne morejo pojasniti te najnovejše dogodbe, začelo jo je sudišče preiskovati, da dožene resnice. Vse, kar se govorji in trdi glede te dogodbe, pač ne more biti istina, resnično pa je to-le: Minoli četrtek so orožniki odpeljali iz leskovškega farovža dekanovo kuharico in sorodnico Ano Štrbenc. Ta je pred jednjastimi meseci skrivaj povila otroka. Na neko anonimno ovadbo, v kateri se je kuharica dolžila,

da je svoje dete umorila, se je začela sodna preiskava, pri kateri pa je leskovški cerkvenik izpeljal tako, da se je preiskava ustavila. Sedaj pa se je cerkvenik skesa svojega krivega pričanja in naznani sudišču, da je kuharica pred jednjastimi meseci res povila otroka, da je skrila truplo v okostenjaku, pred nekaterimi tedni pa je dala pokopati. Pri preiskavi na lici mesta se je res našlo truplo. Cerkvenik je na vprašanje, zakaj je pri prvih preiskavah krivo prial, odgovoril, da ga je nekdo na to pregovoril, češ, da ni greh. Ljudje tudi natanko pričovedujejo, kdo da je kuharici v njeni težavni urti pomagal, in da ta pomočnik ni bila nobena babica, in še marsikaj drugega. Razburjenost je velikanska. Kmetje so silno razjarjeni in čujejo se tako ostre besede, da se nobene ne upamo zapisati.

— („Bralno društvo v Sv. Križi“ na Vipavskem) bode imelo svoj občni zbor dne 19. t. m. ob 3 1/2. uri popoldne s sledenjem vzporedom: I. Predsednikov nagovor; II. Volitev podpredsednika; III. O društvenih prostorih; IV. O fotografovanju; V. Prosto predavanje o „sokolstvu“; VI. Posamezni predlogi in nasveti. Po zborovanju prosta zabava. Radi predavanja o „sokolstvu“ bi bilo želiti obilne udeležitve tudi od nedruščenikov.

— (Javna varnost v Gorici) je sedaj taka, kakor je bila v davno minih časih v osrednji Afriki. Tam so svoj čas napadali tajce, goriški Lahi pa napadajo danes pri belem dnevi Slovence s srpi, s kamni in noži. „Soča“ in „Primorec“ sta navedla že mnogo takih slučajev, a še nobenkrat nista imela povesti, da je bil kak napadovalec kaznovan.

* (Meteor.) Te dni je v Veliki Dolini na Hrvatskem, v tem, ko so ljudje delali na polju, padel meteor na neko hišo. Poslopje je bilo hipoma v ognju in je do tal pogorelo.

* (V zaporu umrl.) V policijskem zaporu v Saarburgu v Alzaci je te dni neki potnjoči godec umrl — od glada. Pred dobrim tednom ga je občinski birci arretiral, ker je v pisanosti uganjal na cesti neprijetne burke. Birci je pijavega godca zaprl, potem pa nanj pozabil. Včeraj je slučajno odprl zapor in našel godca mortvega. Ker so zdravnički konštatovali, da je godec umrl od glada, je so dišče dalo koj zapreti brezvestnega birci.

* (Nenavaden uzrok samomoru) Marljivi poštni uradnik na Danaji dr. Jos. vitez Strassgy, 28-letni, jakob nadarjen mož, se je ustrelil iz strahu, da svoja služba ne bo mogel vestno opravljati. S svojo pridnostjo je opozordil poštno vodstvo na se in to ga je premestilo na boljše mesto v trgovinskem ministerstvu. To nepričakovano povišanje je maledega, nekohko netvoznega moža močno razburilo. Bal se je, da ne bo sposoben za novo službo in končno secel po revolverju.

* (Ubegli lev.) Blizu Ludlowa na Angleškem je iz neke menažerije uskočil velik lev in se skril v nekem bližnjem gozdru. Maj prebivalstvom je zavladala panika. Končno se je napravil lov na lava in se je ta ustrelil.

* (Nesreča v premogokopu.) V Willingtonu poleg Byshope so v premogokopu eksplodirali plini. Osem premogarjev je bilo ubitih, štirje so se ranjeni spravili na dan, devet jih je pa še zasutih v rovih in se ne ve, žive li še ali so že umrli. Rešilna dela se neprudno nadaljujejo.

EDUCATION

Celje 15. aprila. Učitelj jugoslovanskih jezikov na graškem vseučilišči, odični slovenski jezikoslovec in pisatelj dr. Vatroslav Oblak je danes umrl. Pogreb bode v petek.

Dunaj 15. aprila. Poslanska zbornica je danes rešila dolgo vrsto peticij in potem začela razpravljati o načrtu penzijskega zakona.

Dunaj 15. aprila. Protisemitski občinski svetniki se sklenili, pri sobotni volitvi dunajskoga župana glasovati vse za dr. Luegerja. Govori se, da koj po volitvi podžupana odstopi okrajui glavar dr. Friebeis in da bode podžupan vodil županska opravila, dokler se ne reši vprašanje o potrditvi oziroma nepotrditvi dr. Luegerja.

Dunaj 15. aprila. Cesar Viljem je ministru unanjih del grofu Goluchovskemu poddel red črnega orla, ministerskemu predsedniku grofu Badeniju red rudečega orla. Na čast cesarju Viljemu je bila danes vojaška parada, pri kateri je deflovalo 13.000 mož. Deflovanje je trajalo pol drugo uro. Cesar je sam zapovedoval.

Budimpešta 15. aprila. Ogerska kvotna deputacija je sinoči definitivno sklenila, katero kvoto bode predlagala in je naročila dr. Falku, naj sestavi dotično poročilo.

Rim 15. aprila. V vseh ministerstvih se marljivo preiskuje gospodarstvo Crispiego. Zasledila so se razna poneverjenja. Ni dvoma, da bode ministerstvo predlagalo, naj se proti Crispiju sodno postopa.

